

Statenmededeling

Onderwerp

Terugkoppeling BO Leefomgeving en BO MIRT 2024

Datum

12 november 2024

Documentnummer

6016382

Programma

Wonen, Werken en

Leefomgeving

Mobiliteit

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

De uitkomsten van het BO Leefomgeving (BOL) en het BO MIRT van 6 november 2024.

Aanleiding

Op 6 november jl. hebben het BOL en BO MIRT Zuid plaatsgevonden. Normaliter vindt het BOL in het voorjaar plaats en kent daarmee ook een volgtijdelijke relatie met het BO MIRT, dat in het najaar plaatsvindt. Vanwege de kabinetsformatie is het BOL voorjaar 2024 uitgesteld en heeft dit nu direct voorafgaand aan het BO MIRT plaatsgevonden.

De minister van VRO respectievelijk de bewindslieden van IenW hebben de Tweede Kamer op 12 november jl. schriftelijk geïnformeerd over de uitkomsten van dit BOL en BO MIRT. Conform afspraak en gebruik worden Provinciale Staten ook zoveel mogelijk gelijktijdig geïnformeerd.

Bevoegdheid

Gedeputeerde Staten handelen in het BOL en BO MIRT binnen de door Provinciale Staten gestelde kaders.

Rollen en belangen

Rijk en regio (provincie, gemeenten en waterschappen) maken in het BOL en BO MIRT gezamenlijk afspraken over de aanpak van fysieke opgaven en projecten.

Kernboodschap

1. Op het BOL en BO MIRT zijn veel afspraken gemaakt

De belangrijkste zijn hieronder toegelicht. Voor een compleet overzicht verwijzen wij naar de [brief van de minister van VRO over het BOL](#) en de [BO MIRT-brief](#) van de bewindslieden van IenW.

BOL

1. Voortgang Nota Ruimte besproken.

De ambitie van het kabinet is om, onder regie van de minister van VRO, voor de zomer van 2025 een Ontwerp Nota Ruimte te publiceren. Met het ruimtelijk voorstel en de twee ontwikkelperspectieven (NOVEX Stedelijk Brabant en NOVEX de Peel) hebben we stevige bouwstenen reeds hiervoor aangeleverd. Ten opzichte van het [voorontwerp nota ruimte](#) verwacht men vooral aanpassingen op het vlak van Landbouw en Voedsel en Water en Bodem. Over Defensie is gesproken gezien de wisselwerking met andere (nationale) opgaven en de grote potentiële ruimtebehoefte die zij in Brabant heeft neergelegd. Dit vraagt keuzes. Defensie erkent dit en is druk bezig met het trechteringsproces. Info hierover komt binnenkort op onze Brabantsite.

2. Het Rijk is opgeroepen om haar verantwoordelijkheid te nemen bij Powerport Moerdijk en een nationaal besluit te nemen.

Een eerste ruimtelijke verkenning heeft laten zien dat de ruimtebehoefte vanuit energie-infrastructuur, circulaire energie en goederenvervoer het aanbod binnen de hekken van het Haven- en Industrieterrein (Moerdijk) en het Amergebied (Geertruidenberg) ver overstijgt. Daarom is de verkenning verbreed naar het vinden van ruimte "buiten de hekken" op drie schaalniveaus.

Op basis van de uitkomsten van deze verkenning werken Rijk en regio in het eerste kwartaal van 2025 toe naar een besluit over het globaal beoogde programma voor een houdbaar toekomstperspectief voor Powerport regio Moerdijk. Na dit besluit werken Rijk en regio gezamenlijk aan een integraal gebiedsgericht ontwikkelperspectief. Wij hebben benadrukt dat het Rijk de nationale opgaven op gebied van energie en circulaire economie beter en in samenhang moet duiden en een rijksbesluit moet nemen.

Het Rijk heeft de uitnodiging voor een werkbezoek aangenomen.

3. Het belang en urgentie van een integrale aanpak van energie- en goederenstromen in relatie tot leefbare steden is benadrukt.

Een integrale aanpak voor het vervoer van gevaarlijke stoffen, door intensieve samenwerking tussen de ministeries van IenW (Basisnet), KGG/EZ (klimaatplannen en buisleidingen) en VRO (woningbouw) is essentieel, gelet op de groei van het goederenvervoer, de ruimtelijk-economische regie op vestigingsplaatsen voor industrie en de inpassing daarvan in stad en land. Goederenvervoer is ook een belangrijke pijler in het MMA (zie BO MIRT) en de nationale Mobiliteitsvisie 2050. We hebben het Rijk gewezen op de behoefte aan een lange termijn perspectief en de noodzaak om richtinggevende keuzes te maken. Rijk en regio hebben afgesproken om op korte termijn een interdepartementaal gesprek aan te gaan over de implicaties op het gebied van ruimte, economie, verstedelijking, modaliteiten, leefbaarheid en externe veiligheid, zodat er in BOL 2025 aanvullende afspraken gemaakt kunnen worden. Wij hebben ingebracht om deze resultaten ook input te laten zijn voor de (ontwerp) Nota Ruimte.

Datum

12 november 2024

Documentnummer

6016382

4. De Uitvoeringsagenda NOVEX Stedelijk Brabant versie 1.0 is vastgesteld

De [Uitvoeringsagenda](#) bouwt voort op de sturende principes uit het [Ontwikkelperspectief \(2023\)](#) waarover wij u eerder hebben geïnformeerd. Het document bevat Brabantbrede acties en acties per stedelijke regio. Speerpunten zijn onder meer het revitaliseren van naoorlogse woonwijken, (de ontwikkeling van) OV-knooppunten en het accommoderen van groei in de Brabantse Stedenrij en de Brainportregio. Daarnaast is het belangrijk om de kernen van de kleinere steden en dorpen aantrekkelijk te houden. Mobiliteit, leefbaarheid, groen, water en bodem zijn belangrijke randvoorwaarden voor wonen en woningbouw in het NOVEX-gebied.

Het Rijk heeft vanuit het regeerakkoord middelen beschikbaar voor de versnelling van woningbouw en de bereikbaarheid hiervan. Wij hebben het Rijk voorgesteld om samen met het Rijk, via de tafels van NOVEX Stedelijk Brabant en de woondeals, aan deze versnelling te werken en concrete uitvoeringsmaatregelen en investeringen in beeld te brengen richting BOL en MIRT 2025.

In het BO MIRT/BOL 2024 zijn afspraken gemaakt t.a.v. de potentiële nieuwe grootschalige woningbouwlocaties Oss, Helmond en Roosendaal en de verdere uitwerking van de Brainport- en Beethovendeal (zie onder punt 9). Gezamenlijke inzet wordt verder besproken in de stuurgroep NOVEX Stedelijk Brabant en tijdens BO Woondeals (begin 2025) zodat er in het BOL en in BO MIRT 2025 afspraken gemaakt kunnen worden.

5. De eerste Regionale Uitvoerings- en Investeringsagenda (RUIA) NOVEX De Peel met het 'Zich Ontwikkellend Perspectief 2050 voor de Peel' is vastgesteld.

Met deze 1^e RUIA zetten wij een belangrijke stap in de ontwikkeling naar een ondernemende, leefbare en natuurlijke Peel aansluitend op het NOVEX-ontwikkelperspectief voor de Peel [Meerkleurige toekomst in de Peel](#) dat in 2023 is gepresenteerd en waarover wij u [eerder hebben geïnformeerd](#). De RUIA zal de komende tijd verder uitgewerkt worden (inhoudelijk, financieel, anderszins) vanuit de drie ontwikkellijnen - ondernemend, leefbaar, natuurlijk - met de sleutelprojecten die hier concreet aan bijdragen.

6. Maatregelen woningbouw Beethovendeal

De uitwerking van het Beethovenconvenant omvat diverse maatregelen gericht op woningbouw. We hebben met het Rijk gesproken over de gebiedsontwikkeling in Fellenoord en over participatie van het Rijk in de Ontwikkelingsmaatschappij Fellenoord BV. Daarnaast wordt ingezet op het zoveel mogelijk versnellen van processen en procedures om het tempo van de woningbouw in Fellenoord maximaal te houden. Om versneld de bouw van betaalbare woningen te stimuleren in de hele regio is er een financiële regeling door Rijk, regio en bedrijfsleven, 'versnelling woningbouw' in ontwikkeling (245 miljoen euro). De gemeente Helmond werkt aan een ontwikkelperspectief Helmond Centrum+ dat wij samen met de regio in een later BOL of BO MIRT zullen agenderen. Verder hebben Rijk en Regio een gezamenlijke verkenning naar de sociaal-maatschappelijke opgave afgesproken op te leveren voor het einde van 2024.

Datum

12 november 2024

Documentnummer

6016382

BO MIRT

7. De Multimodale Mobiliteitsagenda (MMA) is vastgesteld als gezamenlijk uitgangspunt van Rijk en regio voor het vinden van bereikbaarheidsoplossingen in samenhang met de ruimtelijke strategie in Zuid-Nederland.

De MMA is opgesteld onder de vlag van SmartwayZ.nl. Zowel het Beleidskader Koers Mobiliteit 2040 als de Meerjarige Multimodale Mobiliteitspakketten (MMMP) die wij op dit moment opstellen samen met de stedelijke regio's bepalen onze inzet voor de MMA. Wij verwachten vanaf 2025 concrete afspraken te kunnen gaan maken met het Rijk.

Het Rijk heeft in een separate [brief](#) de Tweede Kamer geïnformeerd over de trajecten waar ook overdag 130 km/u gereden kan worden. Daar zitten geen trajecten in Brabant bij. Op 24 mei 2024 is door gedeputeerde Smeulders aan Uw Staten toegezegd om u hierover te informeren. Hier hebben wij nu invulling aan gegeven.

8. Restbudgetten A2 Deil-Vught, A58 (diverse) en A67

We hebben bij het Rijk benadrukt dat Brabant hard geraakt is door het pauzeren van een aantal grote wegenprojecten. We hebben de hoop uitgesproken dat de gepauzeerde projecten zo snel als mogelijk weer opgestart gaan worden. Hiermee geven wij ook invulling aan de [motie](#) van PS (M47a-2024). Het Rijk heeft € 23 miljoen beschikbaar gesteld uit het restbudget van diverse projecten A58 voor een mitigerend pakket om de effecten van het pauzeren van deze projecten op te vangen. Het Rijk heeft € 54 miljoen beschikbaar gesteld voor een soortgelijk pakket rond de A2 Deil-Vught. De regio draagt in beide gevallen hetzelfde bedrag bij. Voor de A67 is afgesproken dat de Brainportregio de mogelijkheid krijgt om, gezien de Beethoven-deal, een voorstel voor alternatieve en mitigerende maatregelen in te dienen met een maximale rijksbijdrage van € 21 miljoen. Definitieve besluitvorming zal uiterlijk in het BO MIRT 2025 plaatsvinden. Het Rijk wil de resterende restbudgetten inzetten voor herstart van één MIRT-project en voor kleine maatregelen, gericht op het verbeteren van het autonetwerk en hierover in de voorjaarsnota 2025 beslissen.

9. De Brainport- en Beethovendeal zijn verder uitgewerkt

De financiële verdeling tussen Rijk en regio is verder uitgewerkt. Voor de beschikbare € 200 miljoen is een Korte Termijnpakket 2 (KTM2) vastgesteld. Er zijn besluiten genomen over de MIRT-verkenning Multimodale Knoop Eindhoven (MMK), over HOV4, de MIRT verkenning HWN/OWN A2/N2, Brainportlijn en noordwestelijke ontsluiting en over de actualisatie van het MIRT-onderzoek verstedelijking en bereikbaarheid Brainport.

10. Eerste stappen voor de realisatie van de BRT Breda-Utrecht in zicht

Het Rijk zal haar verantwoordelijkheid nemen rond het ontwerp van een op- en afrit naar de Hub Sleeuwijk De Tol. Dit is een kleine maar belangrijke stap op weg naar een volwaardige BRT Breda-Utrecht.

11. OV knoop 's-Hertogenbosch Centraal

Rijk en regio hebben afgesproken begin 2025 tot een voorkeursalternatief inclusief een sluitende financieringsstrategie te komen. De huidige varianten

Datum

12 november 2024

Documentnummer

6016382

kunnen niet binnen budget worden gerealiseerd. Er zal onder andere gekeken worden naar een bijdrage uit de restbudgetten van de A2 Deil-Vught, de € 2,5 miljard voor woningbouw en mobiliteit (door extra woningen te realiseren) en extra regionale bijdrage.

Datum

12 november 2024

Documentnummer

6016382

12. Quick scan Oss Centraal en onderzoek naar emplacement Roosendaal

In Oss zal een quick scan worden uitgevoerd voor een aanpak van de spoorbarrière binnen de integrale opgave voor verstedelijking, economische ontwikkeling, woningbouw en mobiliteitstransitie voor Oss Centraal. In Roosendaal zal een haalbaarheidsonderzoek worden uitgevoerd naar (gedeeltelijke) uitplaatsing van functies op het spooreplacement in Roosendaal voor de verstedelijking.

13. Wilhelminakanaal en Sluis II

De Minister van IenW heeft de MIRT-3 projectbeslissing genomen voor het project "Wilhelminakanaal Sluis II" waardoor de realisatiefase kan worden gestart. Hierdoor kan aansluitend de Optimalisatie WHK Kraaiven-Loven eveneens een vervolg krijgen. Begin 2025 worden hierover bestuursovereenkomsten gesloten.

14. Bijdragen voor snelfietsroutes

De provincie Noord-Brabant ontvangt een bijdrage van € 1,5 miljoen incl. BTW van het Rijk voor de doorfietsroute Helmond-Deurne en (onder voorwaarden) eenzelfde bedrag voor de doorfietsroute Eindhoven-Gemert.

15. BO MIRT Goederenvervoercorridors

Gelijktijdig met het BO MIRT is ook het BO MIRT Goederenvervoercorridors gehouden. Voor Brabant ging het met name om besluiten over enkele spoorse projecten rond het haventerrein van Moerdijk, truckparkings en digitaliseringsprojecten.

Consequenties

1. We hebben de Brabantse belangen en de onderlinge rollen en verantwoordelijkheden benadrukt.

Het Rijk verwacht van de provincie een stevigere regierol in de ruimtelijke ordening. Omgekeerd zijn er diverse majeure opgaven waar het Rijk haar verantwoordelijkheid moet nemen en keuzes moet maken. Op diverse momenten en manieren hebben we dat afgelopen jaar richting het rijk en het nieuwe kabinet reeds duidelijk gemaakt en de urgentie ervan onderstreept, vanuit de grote vraagstukken waar we in Brabant voor staan.

In het BOL en BO MIRT hebben GS samen met de vertegenwoordigers vanuit onze Brabantse partners dit signaal naar de nieuwe bewindspersonen nogmaals onderstreept.

2. We hebben concrete afspraken gemaakt over de inzet van middelen en capaciteit en bijdragen en inzet van het Rijk hierop.

Rondom diverse dossiers zijn concrete afspraken gemaakt over de inzet vanuit provincie i.s.m. onze Brabantse partners en de inzet vanuit het Rijk hierop. Op een aantal dossiers hebben we het Rijk vooral op snelheid aangesproken.

Europese en internationale zaken

N.v.t.

Communicatie

De minister van VRO en de bewindslieden van lenW zijn primair verantwoordelijk voor de communicatie over de gemaakte afspraken tijdens het BOL en BO MIRT. Zij hebben de Tweede Kamer hierover op 11 november jl. schriftelijk geïnformeerd. Conform afspraak en gebruik worden Provinciale Staten ook zoveel mogelijk gelijktijdig geïnformeerd.

Tijdens dit BOL zijn ook de Uitvoeringsagenda NOVEX Stedelijk Brabant en de Regionale Investerings- en Uitvoeringsagenda NOVEX de Peel vastgesteld.

Normaliter zou PS daarover via twee aparte statenmededelingen worden geïnformeerd. Voor deze terugkoppeling van het BOL (en BO MIRT) heeft GS gekozen voor een statenmededeling om u zodoende ook direct compleet over deze twee besluiten te informeren.

Tevens hebben wij in overleg met onze Brabantse partners een persbericht opgesteld. Het persbericht wordt gepubliceerd op brabant.nl en gedeeld met de Brabantse partners t.b.v. eventuele eigen (gezamenlijke) communicatie richting raden en anderen.

Vervolg

PS zullen over de diverse vervolgstappen in de diverse dossiers worden geïnformeerd. Uw Staten zullen over de vervolgstappen via de verschillende inhoudelijke dossiers worden geïnformeerd. De financiële dekking van de provinciale bijdragen aan de gemaakte afspraken zijn gereserveerd binnen de beschikbare middelen in de reserves van Mobiliteit. Uw Staten zijn op hoofdlijnen hierover geïnformeerd via de [programmering mobiliteit 2024-2043](#). Wij zullen u binnenkort zoals gebruikelijk via een separate Statenmededeling nader informeren over het expliciete dekkingsvoorstel van de gemaakte afspraken. De begrotingswijziging zullen we formeel aan uw Staten voorleggen bij een volgend S&V-moment, zijnde de 1e bestuursrapportage 2025.

Bijlagen

1. 1^e Regionale Uitvoerings- en Investeringsagenda NOVEX De Peel
2. Kaart met de Brabantse resultaten van BOL en BO MIRT 2024

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

mr. I.R. Adema

drs. G.H.E. Derks MPA

Datum

12 november 2024

Documentnummer

6016382